

Številka: 554-01-1/2019/16
Ljubljana, 11. 10. 2019

Predlog

Državni svet Republike Slovenije je na 22. seji 16. 10. 2019, na podlagi 29. in 67. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15), sprejel naslednji

SKLEP

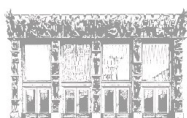
Državni svet **se je seznanil** z zaključki posveta **Znakovni jezik za vse** z naslednjo vsebino:

Državni svet in Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije sta 23. 5. 2019 organizirala posvet z naslovom *Znakovni jezik za vse*. Posvet je bil prvi tovrstni simpozij v Republiki Sloveniji, kjer so svoja stališča predstavili predstavniki uporabnikov, stroke in politike. Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije ter Državni svet sta s pomočjo strokovnjakov in ekspertov seznanila širšo slovensko javnost o pomembnosti umestitve slovenskega znakovnega jezika v Ustavo. Vsebina posveta je bila tolmačena v znakovnem jeziku, zagotovljeni so bili slušna zanka in STT nadnapisi, posvet pa je prenašala tudi Radiotelevizija Slovenija na svojem tretjem programu.

Po uvodnem pozdravu predsednika Državnega zbora mag. Dejana Židana in Državnega sveta Alojza Kovšca ter predsednika Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije Mladena Veršiča so svoje videnje znakovnega jezika kot ustavne kategorije predstavili Matjaž Juhart iz Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije, ministrica za delo, družino socialne zadeve in enake možnosti mag. Ksenija Klampfer, član prvega Odbora OZN za pravice invalidov mag. Cveto Uršič, dr. Jurij Toplak s Pravne fakultete v Mariboru in Alme Mater Europaea ter poslanec Državnega zbora Jani Möderndorfer. Razvoj slovenskega znakovnega jezika z jezikovnopolitičnega vidika pa so predstavili dr. Simona Bergoč z Ministrstva za kulturo (Služba za slovenski jezik), dr. Marjetka Kulovec z Zavoda za gluhe in naglušne Ljubljana, dr. Matic Pavlič iz projekta Priročna slovnica slovenskega znakovnega jezika, Aleksandra Rijavec Škerl in Valerija Škof z Inštituta za slovenski znakovni jezik, dr. Nataša Gliha Komac z Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša na ZRC SAZU, dr. Andreja Žele s Filozofske fakultete v Ljubljani, Jasmina Bauman iz Zavoda Združenja tolmačev za slovenski znakovni jezik, Daša Peperko z Inštituta za slovenski znakovni jezik in član Sveta za slovenski znakovni jezik Robert Lah Veršič. Posvet je povezoval državni svetnik Dane Kastelic, predstavnik interesov socialnega varstva v Državnem svetu.

Na povabilo organizatorja posveta se ni odzvalo Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, ki je ključno za izobraževalni sistem tudi gluhih državljanov Republike Slovenije.

Sodelujoči na simpoziju, ki se skozi poklicno pot srečujejo z državljani s tovrstno invalidnostjo, so na posvetu prisluhnili poznavalcem, ki so jih seznanili s

podrobnostmi, ki gluhi osebi omogočajo, da se lažje vključuje v družbo in s tem postane enakopraven državljan, kljub svoji invalidnosti.

Vlada je 18. 4. 2019 že sprejela sklep in določila besedilo Predloga za začetek postopka za dopolnitev II. poglavja Ustave Republike Slovenije z osnutkom Ustavnega zakona o dopolnitvi II. poglavja Ustave Republike Slovenije ter ga poslala Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo.

Republika Slovenija bo s to spremembo Ustave zagotovila ustavnopravne podlage za ustrezne ukrepe, s katerimi bo uporabnikom slovenskega znakovnega jezika v Sloveniji dejansko omogočeno polno uveljavljanje vseh človekovih pravic in temeljnih svoboščin, ki jih določa tudi Konvencija o pravicah invalidov, ki jo je Slovenija ratificirala 2008 in ima status mednarodne pogodbe. Na ta način se bo lahko zagotovilo ustrezen razvoj slovenskega znakovnega jezika in ustrezno mesto tudi v izobraževalnem procesu.

Eden izmed ključnih ciljev posveta je bila zagotovitev čimprejšnjega pričetka postopkov dopolnitve Ustave, na podlagi česar bo slovenski znakovni jezik ob 5. obletnici Dneva slovenskega znakovnega jezika, ki ga praznujemo 11. 11., lahko vpisan v slovensko Ustavo. Slovenija bo tako postala 5. evropska država, ki bo imela znakovni jezik zapisan v ustavi. Posvet je bil zato med drugim namenjen tudi ozaveščanju slovenskih državljanov o sodržavljanih, ki jim invalidnost preprečuje komunikacijo s slišječimi. Slovenski izobraževalni sistem se mora zato preoblikovati tako, da za gluhe državljanke ne bo izključujoče prihodnosti.

Na posvetu so bili oblikovani naslednji **zaključki**:

1. Državni zbor naj prične z realizacijo sklepa Vlade in v najkrajšem času prične postopke za vpis slovenskega znakovnega jezika v Ustavo.
2. Država naj prizna slovenski znakovni jezik kot avtohton jezik skupnosti uporabnikov slovenskega znakovnega jezika.
3. Država je zavezana oblikovati in izvajati jezikovno politiko, s katero varuje in razvija slovenski znakovni jezik tako, da bi se lahko osebe, ki zaradi invalidnosti uporabljajo ta jezik, lahko polno in učinkovito aktivno vključevale v družbo.
4. Položaj in posebne pravice uporabnikov slovenskega znakovnega jezika v Sloveniji ureja poseben zakon.

* * *

Za poročevalca v imenu Komisije za kulturo, znanost, šolstvo in šport je bil določen državni svetnik Branimir Štrukelj, vsebino zaključkov pa bo predstavil državni svetnik Danijel Kastelic.

* * *

Predlog sklepa Državnega sveta je pripravljen na podlagi Zaključkov posveta Znakovni jezik za vse in Poročila Komisije za kulturo, znanost, šolstvo in šport.